

פניני הפרשה

פריין הבנים

וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פָּרוּ וַיִּשְׂרְצוּ וַיִּרְבוּ וַיַּעֲצְמוּ בְּמֵאד מְאֹד (א, 1)
 רבנו אברהם אבן עזרא זי"ע פירש את סדר ההדרגה בכתוב: ראשית, פרו הולידו כעץ הנותן פרי, ולא היו בהם עקר ועקרה. **וַיִּשְׂרְצוּ**, שהולידו תאומים ויותר - **ששה בכרס אחד** (רש"י) **וַיִּרְבוּ**, שלא היתה בהם תמותת ילדים אלא היו לעם רב. **וַיַּעֲצְמוּ**, שהיו גיבורים עצומים. **בְּמֵאד מְאֹד** בשיא הריבוי והגבורה!

ברך בניך בקרבך

ישנו פירוש נפלא לדרש הפסוק **וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פָּרוּ וַיִּשְׂרְצוּ וַיִּרְבוּ** וכי ישנה מחלוקת כמה אשה ילדה בכרס אחת? מאן דאמר ששה, ומאן דאמר ששים, וכל אחד הביא ראייה מהפסוק בתהלים (קמז, יב) **בֵּרַךְ בְּנִיךָ בְּקִרְבְּךָ**, ראשי תיבות עולה למנין **6** (ששה בכרס אחד), ומאן דאמר ששים, למד זאת מסופי תיבות של הפסוק **בֵּרַךְ בְּנִיךָ בְּקִרְבְּךָ**, שעולה למנין **60** (ששים בכרס אחד).

נקיון רוחני

וַתֵּרֶד בֵּת פְּרָעָה לְרַחֵץ עַל הַיָּאֵר (ב, ה)

אמרו חז"ל בגמרא (מגילה יג) שירדה לרחוץ מגילולי בית אביה. ואפשר לרמוז לדבריהם במה שכתוב **עַל הַיָּאֵר** - רוצה לומר האותיות שלאחר האותיות **יאר** הם **פָּבֵשׁ**, נלאחר אות יי בא כו, לאחר א' בא ב' ולאחר ר' בא ש' וידוע שהמצרים היו עובדים לטלה שהוא הכבש, וזה שאמר **לְרַחֵץ עַל הַיָּאֵר** - רוצה לומר, לרחוץ מאותו דבר שהוא אחר אותיות **י'א'ר** שהוא הכבש, ולכן דקדק הכתוב לומר **עַל הַיָּאֵר**, ולא אמר לרחוץ ביאר.

בכי עברי

וְהִנֵּה נֶעַר בְּכָה וַתִּחַמַּל עָלָיו וַתֹּאמֶר מִלִּדֵי הָעֵבְרִים זֶה (ב, 1) - איך ידעה שהוא עברי? והרי אומות רבות היו נוצרים? אלא כיון שככה ידעה ללא ספק כי מישראל הוא שהם רכי לב ובכיינים. חכם אחד היה אומר, למד אני מהתינוק שלשה דברים: **א'**. הוא תמיד שמח. **ב'**. כשהוא רוצה משהו הוא מיד בוכה. **ג'**. הוא תמיד סומך על אבא שלו.

חותם אמת

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה וְגו' וַאֲמָרוּ לִי מִה שְׁמוֹ מַה אִמְרָ אֱלֹהִים

וַיֹּאמֶר אֱלֹקִים אֵל מֹשֶׁה אֱהִיָּה אֲשֶׁר אֱהִיָּה (ג, יג-יד)

ישנו פירוש נפלא בשם האדמו"ר מגור זי"ע, משה רבנו ע"ה טען לפני ה' יתברך אם ישאלו אותי בני ישראל, מי אמר שהדברים שאתה מדבר הם אמת, מה אומר אליהם? על זה אמר לו הקב"ה **"אֱהִיָּה אֲשֶׁר אֱהִיָּה"**, דהיינו הרי חותמו של הקב"ה הוא אמת, ואמת בגימטריא הוא **441**. ואם תקח את המילה **אֱהִיָּה**, שהיא בגימטריא **21** ותכפיל אותה במילה אֱהִיָּה שהיא **21** דהיינו **21 x 21** נמצא בדיוק **441**, וזה שאמר לו הקב"ה, תרמוז להם אֱהִיָּה אֲשֶׁר אֱהִיָּה שהכל יהיה אמת כמו שאמרתי.

משה אמת

משה רבנו ע"ה הוריד את התורה לעם ישראל לאחר שהיה בשמים ארבעים יום וארבעים לילה. דבר זה נרמז בשמו:

מ	כנגד ארבעים יום.
ש	שמים, רמז לכך שעלה לשמים.
ה	חמשה חומשי תורה שהוריד לעם ישראל.

משה רבינו עולה למנין **613** כמנין תרי"ג מצוות.

משה רבנו עולה למנין **345** וגם **חיים ארוכים** עולים למנין **345**, רמז לכך, שכאשר רוצים לברך אדם לחיים ארוכים מברכים אותו עד "מאה ועשרים"! כמנין שנותיו של משה רבנו ע"ה.

חסדי השם

מִי שֵׁם פֶּה לְאָדָם אוּ מִי יְשׁוּם אֱלֹם אוּ חֲרַשׁ אוּ פֶקֶח אוּ עוֹר הֲלֹא אֲנֹכִי יְהוָה (ד, יא)

לזכור שאם קנה איזה מדרגה בקדושה זה הכל חסד מהקב"ה. והיינו: **מִי שֵׁם פֶּה לְאָדָם** לדבר דברי תורה? או **מִי יְשׁוּם אֱלֹם** שיועיל לו להבין דברי תורה הגם שאינו מדבר ואינו שומע? או **חֲרַשׁ** מדברי תורה ועתה פתחו אוזניו שיבין? או **פֶקֶח** לכתוב חידושים? או **עוֹר** שלא ראה ההשגחה ועתה רואה ההשגחה החופפת עליו? שלא יחשוב אף אדם שכוחו עשה לו החיל הזה, **הֲלֹא אֲנֹכִי יְהוָה** נותן כוחות לבני אדם לעשות חיל בקדושה. מרכבות ארגמן

נהג מונית

לבסוף, בעקבות ההסתבכות שלו עם רשויות החוק, סגר משה את משרד השידוכים שלו, עלה על מונית, מתיישב מאחור. הנהג החל בנסיעה, כשמשנה שהיה בשנת אבל, טפח קלות על כתפו של הנהג, במטרה לבקש ממנו לכבות את המוזיקה. באותו רגע נתן הנהג צרחה איומה, איבד שליטה על המונית, עלה על המדרכה, נכנס במשאית, ועצר במרחק של מטר ממעבר החצייה. "למה זה קרה?" שאל משה "כי זה היום הראשון שלי בעבודה", צרח עליו הנהג, "עד אתמול הייתי נהג בחברה קדישא!"

של מי הרגליים?

וַתִּקַּח צִפְרָה צֹר וַתְּכַרֵּת אֶת עֲרֹלַת בְּנֵה וַתִּגַּע לְרַגְלָיו (ה, כה)
 את הערלה נותנים בעפר כי היא חלק שמפרישים לקליפה שתניח לילד. והנה עד עתה לא קיבל הסי"מ את חלקו בילד ולכן ביקש להרוג את משה שלא מל את בנו ולא הפריש לו את הערלה, לכן מיד מלה ציפורה את בנה להעביר הסי"מ ממשה וזה: **וַתִּקַּח צִפְרָה צֹר וַתְּכַרֵּת אֶת עֲרֹלַת בְּנֵה וַתִּגַּע לְרַגְלָיו** של הסי"מ, וזרקה הערלה לעפר דיקא כי "נחש עפר לחמו", ומיד כשקיבל הסי"מ את שלו הניח למשה והלך לו. ר' מאיר אליהו שליטא

זוהמת הנחש

וַיְהִי בַדֶּרֶךְ בְּמִלּוֹן וַיִּפְגְּשׂוּהוּ יְהוָה וַיִּבְקֶשׂ הַמַּיִתּוֹ (ד, כד)

בזוהר. לך-לך. (צג: ובמ"מ ח"ב דף שצג-ד) מובא שהשטן הגיע בדמות נחש להורגו, ובא לרמוז לו שהוא הולך להרוג את פרעה הנמשל לנחש (עי' יחזקאל כט), והקטרוג על משה היה שהרי מבנו לא הסיר עדיין זוהמת הנחש, ממילא לא יצליח על פרעה, לכן יעביר מבנו זוהמת הנחש ורק אז יזכה להביס את פרעה הנמשל לו. מרכבות ארגמן

קדושת השבת

וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ (בראשית ב, ג)

הבני יששכר דרש בדרך רמז, שהתיבות **מלאך י'ה'ו'ה** עולות בגימטריא **117** ונכפיל אותם בשש **117x6=702** וגם המילה **שבת** עולה בגמטריה **702**, והוא מבאר רמז זה כך: הנה, מבואר בזהר הקדוש כי המילה "בראשית" היא צרוף של המלים "**ירא שבת**". והכוונה היא, שעל-ידי שמירת שבת כראוי, מושפעת על שומריה **יראת שמים**. ומאחר והשבת היא מקור חיות לכל ששת ימי המעשה, לכן יראת השמים, המושפעת מקדושת השבת, נשארת באדם לכל ששת ימי השבוע. נוסף על יראת השמים, שמושפעת על שומרי השבת, הנה גם: **ה'נה מלאך ה' סביב ליראיו ויחלצם** (תהלים לד, ח). **מלאך ה'** חונה ומגן במשך כל ששת ימי השבוע **סביב ליראיו** - מסביב לאותם שומרי שבת, והרמז לכך הוא, שש פעמים "**מלאך י-ה-ו-ה**" הם בגמטריה "**שבת**". (בני ציון)

כוחה של מילה סיפור מילה

מובא בספר **שאל אביך ויגדך** סיפור מדהים המראה לנו עד כמה עלינו להיזהר מכל מילה היוצאת מפינו ועד אלו השלכות יכול להוביל דיבור אחד מיותר. פעם יצאו **החפץ חיים** זי"ע ואדם גדול נוסף, לנסיעה רחוקה לעניין מצווה חשובה שנקראה בדרכם. בהגיעם לאחד המקומות, שמו מיד פניהם לתור אחר מקום אכסניה למען יוכלו להשיב את נפשם מעמל הדרך ולהשביע רעבונם. והנה, לאחר שמצאו אכסניה אצל שולחנה של בעלת בית יראת שמים, שהידורי הכשרות אצלה ענו על הדרישות המיוחדות של החפץ חיים וחברו למסע, ישבו שניהם וסעדו נפשם בתבשיל שהוגש להם. בתוך סעודתם נכנסה בעלת הבית. ושאלה אותם: האם האוכל ערב לחיכם. החפץ חיים ענה מיד: "**האוכל טוב מאד**", ואילו אותו אדם גדול שחבר למסע אמר: "**כן, האוכל טוב! למדי, אם כי חסר היה קצת מלח, אבל באופן כללי היה טוב מאד**". שמעה האשה ויצאה מהחדר, אבל מיד בצאתה מהחדר תפס החפץ חיים בידיו את זקנו וראשו ואנחת שבר בקעה מגרונו באומרו: "**אוי ואבוי, כל ימי נזהרתי בעצמי מלדבר ומלשמוע לשון הרע, ועתה נכשלתי פה ממש ששמעתי וקיבלתי לשון הרע. אני מתחרט כבר על שנסעתי אתכם, ובוודאי לא הייתה מצווה בנסיעתי אתכם**". כשראה אותו אדם גדול כיצד התעטף החפץ חיים ביגון, נאחז חרדה ותדהמה, אך

גם תמה תמיהה מסוימת: מה לו כי נזעק ונסער כל כך? אולם מאחר ומדובר בחפץ חיים, פתח ושאל: "**מה כבר אמרתי, רבי ישראל מאיר, איזו לשון הרע הייתה פה?**". ענה החפץ חיים: "כלום אין" לשון הרע במה שאמרתם לבעלת הבית שהתבשיל חסר קצת מלח? הן לא היה שבישלה את האוכל כי אם המבשלת שהיא מעסיקה, וזו אישה אלמנה, ומיד כששמעה את הטענה מפרכם על המלח, הלכה למטבח ופתחה בטענות על המבשלת המסכנה: "**למה לא שמת מלח בתבשיל?**", והמבשלת ענתה, כמובן, כי **כן שמה מלח**, ואז כבר הרעימה בעלת הבית את קולה וגערה בה באומרה לה: "הלא הרבנים הסועדים על שולחני ואוכלים את התבשילים שבישלת אומרים שלא שמת מלח, וכיצד זה את אומרת אחרת?" כך התווכחו השתיים, כשהמבשלת אומרת בבטחה ששמה מלח ובעלת הבית **מטיחה בה וצועקת עליה שהיא שקרנית**, שכן אם הרבנים אומרים שהאוכל חסר מלח, בוודאי שהיא משקרת, והאלמנה התכעסה ואמרה ברוגז: "בטוחה אני ששמתי מלח בתבשיל". בשומעה כך, אמרה לה בעלת הבית: "**אם את כה מעיזה פנים לומר על הרבנים שהם שקרנים, הרי את מפוטרת ממשרתך ואיני רוצה בך יותר כמבשלת!**". חברו למסע של החפץ חיים, שכאמור אדם גדול היה, יושב ושומע בהקשבה מרובה לדברי החפץ חיים ופליאתו גוברת מרגע לרגע על דמיונו המופלג: מניין לו כל זה? כיצד הוא בונה מדיבור כל כך פעוט מגדלים באוויר? בגמר פליאתו אמר: "**רבי ישראל מאיר, הנכם מגזימים!**". ענה לו החפץ חיים: "**אם כן, אם ברצונכם להיווכח שצדקתי, הבה ניכנס שנינו למטבח ונראה מה מתרחש שם**". קמו שניהם ונכנסו למטבח, ומצאו איך שתי הנשים נרגזות ונרגשות ומוחות דמעה מעיניהן, וכל זאת לאחר דיון ודיבור קולני ופוגע ולאחר **שבעלת הבית הודיעה למבשלת שהיא מפוטרת, הכל כפי שתיאר החפץ חיים קודם לכן**. כשראה אותו אדם גדול מה שקרה, השתדל, כמובן, בכל כוחו לשנות את הדבר, הוא שילם טבין ותקילין עבור האלמנה כדי שתוכל לחזור למשרתה וכדי שישררו ביניהם השלום והשלווה!

פתגם השבוע: **לפני הנישואין פקח שתי עניים, לאחר הנישואין עצום את שתי עיניך!** 😊

ברכה לסיום:
 רציתי לברך אתכם ביום שמח, שפרנסתכם תצמח כעציץ 🌱 פורח. בריאותינו תתמיד ולא כאורח. חיוך על שפתינו 😊 כאור זורח, וכספנו 💰 לא יתאדה כריח ונזכה לראות בביאת משיח. **אמן ושבת שלום, אוהבכם, דוד יעקב**

לעילוי נשמת ה"ה יצחק טוויטו בן מרים • ת'נ'צ'ב'ה